
Afreportering

Aftagerpanel, arkitektur 2021

Dato: 28.11.2021 **Journal nr.:** [xxxxxx]

Udarbejdet af: Camilla van Deurs

Det
Kongelige
Akademi

Arkitektur
Design
Konservering

Følgende personer er medlem af Det Kongelige Akademis aftagerpanel for arkitektur i 2021:

- Camilla van Deurs (formand), arkitekt, Ph.d. og stadsarkitekt i København. Repræsenterer bl.a. planlægning på byplan- og landskabsniveau.
- Kasper Guldager Jensen, arkitekt og medstifter af det europæiske udviklingsfirma Home.Earth, der har fokus på udvikling af bæredygtige byggerier.
- Signe Cold, arkitekt og medstifter af tegnestuen Entasis. Repræsenterer en tegnestue med en varieret projektportefølje af primært byggeri.
- Martin Manthorpe, civilingeniør og direktør for strategi og forretningsudvikling i NCC. Repræsenterer en hyppig samarbejdspartner og opdragsgiver for arkitekter.
- Per Schulze, arkitekt og udviklingschef i By og Havn. Repræsenterer området inden for byudvikling, byliv og fællesskaber.

Der har været afholdt 3 møder i aftagerpanelet for arkitektur i 2021, hhv. den 3/3, 22/6 og 22/9. Mødet d. 8/12 er udsat til 2022 grundet Covid19. Årets møder har været præget af Covid-situationen, hvilket har betydet en kombination af digitale møder og aflysninger. Der er sket en grundig løbende orientering ved hvert møde fra Jakob Brandtberg Knudsen om Det Kongelige Akademis tiltag og opretholdelse af undervisningens kvalitet under de svære og uforudsigelige forhold. Aftagerpanelet anerkender den store indsats som Det Kongelige Akademi har gjort og er fortrøstningsfulde ift. opretholdelsen af undervisningens kvalitet og de studerendes kompetencer.

Året bød desuden på to andre store emner som Aftagerpanelet drøftede løbende ifm. møderne initieret af udefrakommende begivenheder og politikere: sexismen og udflytningen af uddannelserne til Kalundborg. Ift. sexismedebatten og de undersøgelser, der er foretaget af arbejdsmiljøet på Akademiet anbefaler Aftagerpanelet en fortsat opmærksomhed på emnet, gerne i samarbejde med fagets øvrige organisationer. Herunder bør Akademiet og branchen fx gennem DanskeArk være i særlig dialog om uønsket seksuel opførsel ifm. de studerendes

praktikforløb, samt fuldtids- og timeansættelser. Aftagerpanelet anbefaler, at Akademiet laver en særlig skrivelse til praktikstederne ifm. forårets bachelorpraktik.

Ift. udflytning af uddannelserne har Aftagerpanelet på nuværende tidspunkt ikke en rolle i processen, men vil blive orienteret løbende. Aftagerpanelet anbefaler en tydelig profil for uddannelsen i Kalundborg som differentierer sig fra København, fx et stærkt fokus på klimahensyn, således at Kalundborg bliver et aktivt tilvalg og ikke et mindre alternativ til København, samt en fastholdelse af den forskningsmæssige kvalitet.

Derudover har der været afholdt møder omkring en ny strategi for Det Kongelige Akademi, hvor aftagerpanelerne for arkitektur, design og konservering har været inddraget. På mødet den 22/6 blev aftagerpanelet præsenteret for Det Kongelige Akademis afgangsudstilling med titlen Solutions. Udstillingen havde som en del af Akademiets indsatsområde fokus på FN's verdensmål. Formanden for aftagerpanelet har ligeledes fået præsenteret Det Kongelige Akademis store klima- og bæredygtighedsudstilling 70 % Less CO2. Panelet udtrykker stor tilfredshed med det høje faglige niveau samt den store bredde i kompetencer og løsninger fra de udstillede projekter. Emnevalget har stor offentlig interesse og Aftagerpanelet anbefaler også i fremtiden Det Kongelige Akademi at holde tematiske udstillinger for at være i dialog med offentligheden og eksponere kvalifikationer og forskning, da de tematiske udstillinger har potentiale til at tiltrække flere eksterne end årets almindelige afgangsudstillinger.

I afrapporteringen for 2020 anbefalede aftagerpanelet, at der skulle arbejdes med følgende mål i 2021. Det bemærkes, at emnerne ikke er gennemgået i rækkefølge, men indflettet i den løbende dagsorden:

1. Evaluering af den tværgående kandidatuddannelse samt fokus på efter-/videre-uddannelsesområdet.
2. Internationalisering: Uddannelsens internationale profil og aftag ift. eksport. Fokus på KADK's bidrag til UIA og København, Verdens Arkitekturhovedstad i 2023.
3. Arkitektens rolle i samfundet i dag: Tendenser i fremtiden ift. studieretninger. Uddannelsesevaluering 2021: Undersøgelse af afgående studerende: Hvad manglede du i din uddannelse? Hvad mangler arbejdsgiverne? Vidensgrundlag mellem praksis/kunstnerisk udvikling og forskning.
4. Økonomisk og processuel forståelse i uddannelsen: Samarbejder med håndværksmæssige uddannelser, konstruktører og med CBS. Oplæg om mulighed for erhvervsklyngedannelser.
5. Offentlige jobs og planlæggeruddannelsen: Erfaringer med master i strategisk byplanlægning, hvordan kan flere offentlige jobs bredes ud til øvrige institutter og studieretninger, så det ikke alene er studerende på byplan som er interesserede i offentlige jobs.

Ad. 1: Evaluering af den tværgående kandidatuddannelse samt fokus på efter-/videre-uddannelsesområdet.

Aftagerpanelet har fået præsenteret kandidatuddannelserne af de tre

institutedere samt blevet orienterede om de nyoprettede kandidater og efteruddannelser, fx i strategisk byudvikling og den to-årigeuddannelse for bygningskonstruktører. Flertallet i aftagerpanelet var begejstret for konstruktøruddannelsen og fremså stor anvendelighed for disse medarbejdere i fremtiden, dog blev der også udtrykt en skepsis overfor en udvanding af arkitektens byggetekniske kompetencer, som i stor grad overlades til konstruktører på moderne tegnestuer. Akademiet bør dermed have opmærksomhed på, at der tilbydes den relevante høje byggetekniske viden til alle de studerende.

Aftagerpanelet udtrykte stor tilfredshed med det høje faglige niveau hos kandidaterne og forskningsmiljøet på trods af nogle relativt små enheder ved nogle af uddannelserne. Især de kandidatuddannelser, der beskæftiger sig med at aktivere og renovere den eksisterende bygningsmasse, vakte panelets store begejstring med øje for den store opgave foran branchen med at aktivere, transformere og renovere den eksisterende bygningsmasse set ift. et bæredygtigheds- og cirkularitetsfokus.

Dog er der en bekymring for tiltrækningskraften til IBBL med en forestående udflytning, da dette fagområde i særdeleshed har brug for medarbejderkompetencer i fremtidens arbejdsmarked er det vigtigt at sikre en høj kvalitet på uddannelsen.

Ad. 2: Internationalisering: Uddannelsens internationale profil og aftag ift. eksport. Fokus på KADK's bidrag til UIA og København, Verdens Arkitekturhovedstad i 2023.

Generelt er der på bachelordelen ikke optag af internationale studerende, men på Institut for Bygningskunst og Kultur er der et lille optag af EU-udvekslingsstuderende. De kandidatprogrammer, vi udbyder internationalt, er der stor søgning til, og de studerende, der kommer ind her, er meget dygtige. Langt de fleste studerende holder sædvanligvis studiepause mellem bachelor- og kandidatdelen, men grundet Covid-situationen er flere end forventet vendt tilbage til uddannelsen. Der var forventet et optag på 140 kandidater, men der kom 185 (alle danske) – af den grund optog Det Kongelige Akademi i år ingen EU-studerende.

I 2023 afholdes UIA23, verdenskongressen for arkitekter, i København. Kongressen bliver en hybrid mellem fysiske og digitale møder og handler om verdensmål, og hvordan arkitektur kan bidrage til løsninger. Det er Arkitektforeningen, der sammen med de andre nordiske arkitektforeninger står for værtskabet. I 2023 er København udpeget af UNESCO som verdens arkitekturhovedstad under titlen Copenhagen in Common. Begivenheden har fokus på alle de ting, vi har til fælles – historien, arkitekturen, hverdagen og naturen – og der lægges op til en række samarbejder og inddragelse af borgere, institutioner, uddannelser og erhvervsliv.

Aftagerpanelet anbefalede, at Det Kongelige Akademi planlægger projekter og aktiviteter, der udnytter den synergi, der skabes af et stærkt internationalt fokus på Danmark og særligt København i 2023. Da det tager lang tid at planlægge kurser og programmer, skal der allerede nu tages initiativer og reserveres ressourcer, såfremt Akademiets studerende skal deltage i de mange muligheder året byder på, så denne unikke mulighed ikke forpasses.

Det
Kongelige
Akademi

Arkitektur
Design
Konservering

I 2022 forslås det at drøfte New European Bauhaus som ligeledes har et ek-sportrelateret spor.

Ad. 3: Arkitektens rolle i samfundet i dag: Tendenser i fremtiden ift. stu-dieretninger. Uddannelsesevaluering 2021: Undersøgelse af afgående stu-derende: Hvad manglede du i din uddannelse? Hvad mangler arbejds-gi-verne? Vidensgrundlag mellem praksis/kunstnerisk udvikling og forskning.

Akademiets APV og studieundersøgelserne, samt sexismeundersøgelserne blev fremlagt for Aftagerpanelet. Aftagerpanelet efterspurgte på branchens vegne flere kompetencer, mange af disse er inkluderet i Akademiets eksisterende stu-dieretninger og den kommende nye strategi:

- Samarbejds erfaring i tværfaglige grupper
- Stort kendskab til bæredygtighed og cirkulære byggematerialer, herunder DGNB-certificeringer
- Viden om indlejret CO2 i byggeri og LCA analyser som fra 2023 er et krav. Pt. ligger LCA undervisning primært ved ingeniørskolerne, men Akademiets studerende bør selvfølgelig have stor viden indenfor emnet
- Viden inden for transformation og bevaring
- Økonomisk viden og viden om byggeriets processor rettet mod både byggeri og kommunale eller byudviklingsopgaver
- Viden om klimasikring og klimahåndtering
- Viden om at agere som arkitekt i en politisk organisation

Ad. 4: Økonomisk og processuel forståelse i uddannelsen: Samarbejder med håndværksmæssige uddannelser, konstruktører og med CBS. Oplæg om mulighed for erhvervsklyngedannelser.

Emnet skulle have været adresseret på det aflyste møde den 8/12, overflyttes til 2022.

Ad. 5: Offentlige jobs og planlæggeruddannelsen: Erfaringer med master i strategisk byplanlægning, hvordan kan flere offentlige jobs bredes ud til øvrige institutter og studieretninger, så det ikke alene er studerende på by-plan, som er interesserede i offentlige jobs.

På mødet den 22/6 præsenterede institutleder Katrine Lotz Institut for Byg-ningskultur, By og Landskab. I den forbindelse blev der præsenteret to undersø-gelser: Den ene undersøgelse var baseret på interviews med kommunale plan-chefer. Undersøgelsen her viste, at der i kommunerne er efterspørgsel på arki-tekter med byplanlægningskompetencer. Den anden undersøgelse, finansieret af Realdania, er en analyse af viden og kompetencer i feltet, og hvad der er be-hov for i lyset af den bæredygtige omstilling. I den analyse blev der i høj grad peget på behovet for tværfaglighed.

Et evt. udbud af en ny tværfaglig planlæggeruddannelse kunne medføre forsk-ningsressourcer til feltet. Med uddannelsen i Kalundborg får Det Kongelige Aka-demi mulighed for at uddanne flere arkitekter til planlægningsfeltet. De

offentlige stillinger kommer dog ikke kun inden for planlægningsområdet, men også inden for en række andre områder.

Aftagerpanelet anbefalede, at Det Kongelige Akademi formidler de kompetencer, de ”strategiske planlæggere” får af at gå på Akademiet. Der skal holdes fast i den arkitektfaglige rumlige tænkning og forståelse, men også i processer og inddragelse. Derudover bør der også være fokus på økonomisk forståelse inden for byernes økonomi.

Beskæftigelse

Mødet d. 8/12 blev udsat pga. Covid19, men senere har Jakob Brandtberg Knudsen eftersendt den officielle dimittendledighedsstatistik, hvor man ser på ledighedsgraden i 4.-7. kvartal efter dimission og per mail summeret de væsentlige betragtninger om den høje ledighed. Aftagerpanelet har taget disse til efterretning, men efterspørger mere viden om ledigheden er differentieret inden for specifikke arbejdsområder, såsom byplanlægning eller den private rådgiverbranche.

Aftagerpanelet støtter betragtningerne om, at det, på trods af et buldrende marked for byggebranchen de seneste to år, er svært grundet hjemsendelser at ansætte helt nyuddannede arkitekter, da de erfaringsmæssigt har brug for mere støtte ved indkøring end mere erfarne medarbejdere.

Særlige fokusområder i 2022

1. Økonomisk og processuel forståelse i uddannelsen: Samarbejder med håndværksmæssige uddannelser, konstruktører og med CBS. Oplæg om mulighed for erhvervsklyngedannelser – overflyttet fra 2021
2. Efteruddannelse samt Ph.d.-skolen, sammenhæng mellem forskning og praksis
3. Opfølgning på strategi for Det Kongelige Akademi, herunder afklaring om Akademiets fortsatte fokus på UN17, samt evt. ændringer i uddannelser som en konsekvens af den nye strategi – afgangsudstilling besigtiges
4. Internationale og branche samarbejder: New European Bauhaus samt Copenhagen in Common World Capital of Architecture 2023
5. Opdatering på udflytningen til Kalundborg

